

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เพื่อทดสอบสมมติฐาน 2 ประการดังนี้คือ สมมติฐานข้อที่ 1 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความพยายามของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความพยายามของผู้นำท้องถิ่น เพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัว การประชุมกลุ่ม สื่อดังพิมพ์ ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ มีความสัมพันธ์กับความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจสมาชิกให้รวมกันจัดตั้งสหกรรยบ้านเก่าในทิศทางเดียวกัน สมมติฐานข้อที่ 2 ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความพยายามของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความพยายามของผู้นำท้องถิ่น เพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัว การประชุมกลุ่ม สื่อดังพิมพ์ ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เป็นปัจจัยที่รวมกันอธิบายความแตกต่างของความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจสมาชิกให้รวมกันจัดตั้งสหกรรยบ้านเก่าได้ ซึ่งผลการวิจัยโดยสรุปจะนำเสนอในตอนต่อไป

สรุปขอมูลภูมิหลังทั่วไป

สมาชิกสหกรรยบ้านเก่าทั้ง 89 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง สมาชิกส่วนมากอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41-55 ปี ทุกคนผ่านการสมรสแล้ว และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ยังอยู่กับคู่สมรส สมาชิกส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น สมาชิกเกินครึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก อาชีพรองคือ รับจ้างและค้าขาย ส่วนมากมีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน ในจำนวนหุ้นสหกรรยทั้งหมด 223 หุ้น สมาชิกส่วนมากถือหุ้น 1 หุ้น และประมาณหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดมีตำแหน่งต่าง ๆ ในหมู่บ้าน เช่น เป็นกรรมการประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้สื่อข่าวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ผสส.)

สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ และความสัมพันธ์ในการโน้มน้าวใจ

1.1 ปัจจัยความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ผลการวิจัยปรากฏว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องของสหกรยาเป็นอย่างดี จากคำตอบของสมาชิกส่วนมากที่ตอบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความสามารถในการอธิบายเรื่องการจัดตั้งสหกรยาในระดับพอเข้าใจจนถึงระดับดีมาก และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความพร้อมที่จะตอบข้อสงสัยของชาวบ้านโดยสามารถให้คำคอมไคท์ทันที นอกจากนี้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขยังเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกสหกรยาอีกด้วย ดังที่สมาชิกสหกรยาบ้านเกาะก้อมทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไม่ไค้ทำงานเพื่อตนเองแต่ฝ่ายเดียว แต่ทำงานเพื่อความอยู่ดีกินดีของชาวบ้าน

กล่าวไค้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือสูงหรือคอนขางสูง กล่าวไค้เป็นผู้รู้ (Expertise) ในเรื่องสหกรยาและเป็นผู้ที่มีความน่าไว้วางใจในสายคาของสมาชิกสหกรยา (Trustworthiness) จึงทำให้การโน้มน้าวใจกลุ่มประชากรเป้าหมายให้ตัดสินใจรวมกันจัดตั้งสหกรยาประสบความสำเร็จขึ้น ซึ่งตรงกับความเห็นของ E. M. Rogers ที่กล่าววว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมจะเกิดขึ้นไค้ดีในกรณีไค้ผู้ส่งสารเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือสูง¹

1

Everett M. Rogers, Modernization Among Peasants, p.184.

1.2 ปัจจัยความพยายามของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ผลการวิจัยปรากฏว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความพยายามในการจัดตั้งสหกรษาคีพอสมควร ตามสายตาคของสมาชิกผู้ตอบซึ่งมีความเห็นว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขพบปะประชาชนเพื่อพูดคุย เรื่องการจัดตั้งสหกรษายานเกาให้ประชาชนเข้าใจ โดยบ่อยครั้ง นอกจากนั้นวิธีการเขาถึงประชาชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในรอบ 6 เดือนก่อนมีการจัดตั้งสหกรษายจะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความพยายามในการเขาถึงประชาชนได้ดี โดยที่เจ้าหน้าที่โคพบชาวบ้านขณะมีการประชุม บางครั้งเจ้าหน้าที่โคมาเยี่ยมที่บ้านสมาชิก นอกจากนั้น เจ้าหน้าที่ยังโคพบกับสมาชิกที่วัดหรือสมาชิกไปหาเจ้าหน้าที่ที่ทำงาน และบางครั้งโคพบกับโคบังเอิญ ซึ่งการที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขโคแสดงความพยายามจึงเป็นการช่วยให้การจัดตั้งสหกรษายเกิดความสัมฤทธิผลโคเร็วยิ่งขึ้น

1.3 ปัจจัยความพยายามของผู้นำท้องถิ่น

ผู้นำท้องถิ่นในการศึกษาคครั้งนี้ หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้สือชาวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ผสส.) พระและครู ซึ่งผลการวิจัยความพยายามของผู้นำท้องถิ่นปรากฏว่า ผู้นำท้องถิ่นที่ทำการศึกษาคครั้งนี้สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้ ผู้นำท้องถิ่นที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และผู้สือชาวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ผสส.) เป็นผู้ที่มีความพยายามในการให้ข่าวสาร เรื่องการจัดตั้งสหกรษาคีควาผู้นำท้องถิ่นที่เป็นพระหรือครูอย่างเห็นโคชัด และยังให้ความร่วมมือในการเผยแพร่ เรื่องการจัดตั้งสหกรษายโคมากกว่าพระและครูอีกควย ฉะนั้นจะเห็นโคว่า พระและครูโคไม่ค่อยมีส่วนในการจัดตั้งสหกรษายเท่าโคนัก

ส่วนวิธีการเขาถึงประชาชนของผู้นำท้องถิ่น ซึ่งสรุปผลการเขาถึงของผู้นำท้องถิ่นโดยส่วนรวมปรากฏว่า สมาชิกสหกรษายานเกาส่วนมากพบปะกับผู้นำท้องถิ่น โดยการที่ผู้นำท้องถิ่นมาเยี่ยมที่บ้าน และผู้นำท้องถิ่นโคประชุมกลุ่ม

ควยเหตุฉะนั้นการที่ผู้นำท้องถิ่นมีความพยายามในการเผยแพร่และชักนำให้มีการจัดตั้งสหกรยามากขึ้นเพียงใดความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจย่อมเป็นไปได้มากขึ้นเพียงนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการที่ผู้นำท้องถิ่นมีคุณลักษณะที่เหมือน ๆ กันกับสมาชิกเพราะเป็นผู้ที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน มีความเป็นอยู่คล้ายคลึงกัน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจ ดังที่ E.M. Rogers and F.F. Shoemaker กล่าวว่าการสื่อสารจะราบรื่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถ้าผู้ส่งสารและผู้รับสารมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน (Homophily) มีความเข้าใจร่วมกัน มีทัศนคติ ความเชื่อ และภาษาเหมือน ๆ กัน ¹

1.4 ปัจจัยเพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัว

ผลปรากฏว่า สมาชิกสหกรยามานเก่าส่วนใหญ่เคยนำเรื่องการจัดตั้งสหกรยาไปพูดคุยกับเพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัว ควยเหตุฉะนั้นในการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรยาของสมาชิกสหกรยามานเก่า เพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัวจึงมีบทบาทในการตัดสินใจอย่างมาก ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าเพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัวจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจ ดังที่ Liu and Duff (1971) ซึ่งได้ทำการวิจัยในประเทศฟิลิปปินส์ และได้ค้นพบว่า สิ่งที่สำคัญมากในการเผยแพร่งานคานวางแผนครอบครัวคือ เพื่อน ญาติ และเพื่อนบ้าน ² ซึ่งเป็นกรณีสนับสนุนบทบาทของเพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อการจัดตั้งสหกรยาในแนวเดียวกัน

1

Everett M. Rogers and F. Floyd Shoemaker, Communication of Innovation, p.p. 210-212.

2

William T. Liu and Robert W. Duff, "The Structural Effect on Communication Flows in a Pre-Industrial City". Unpublished paper, (South Bend, Ind:University of Notre Dame, 1971. cited by Everett M. Rogers, Communication Strategies for Family Planning, p.263.

1.5 ปัจจัยการประชุมกลุ่ม

ก่อนที่จะมีการจัดตั้งสหกรรบ้านเก่าได้สำเร็จ ได้มีการประชุมกลุ่ม 5 ครั้ง สมาชิกจำนวนเกินกว่าครึ่งเคยเข้าร่วมประชุมกลุ่มทุกครั้ง โดยการชักชวนของผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อนบ้านและญาติ และเคยเหตุผลที่ว่า เพราะตนเองสนใจอยู่แล้ว หรือไม่ก็เนื่องจากเห็นว่าสหกรรจะนำความเจริญมาให้แก่หมู่บ้านตน สมาชิกบางคนที่ไม่เคยเข้าประชุมเลยก็เคยเหตุผลที่ว่าไม่มีเวลา สุขภาพไม่ดี ให้อีกเข้าประชุมแทน ไม่อยู่ในหมู่บ้านขณะมีการประชุม และไม่ชอบเข้าประชุมเพราะรู้สึกเบื่อ

1.6 ปัจจัยสื่อสิ่งพิมพ์

ผลการวิจัยปรากฏว่า มีบางคนเท่านั้นที่เคยอ่านสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับสหกรร โดยอ่านจากเอกสารแจกประกอบการประชุม วารสารชาวสาธารณสุข หนังสือพิมพ์รายวัน หนังสือพิมพ์แผ่นนึ่งของการศึกษานอกโรงเรียน นิตยสารและอื่น ๆ ตามลำดับ โดยที่สมาชิกที่เคยอ่านส่วนมากอ่านเดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่อ่านพบที่บ้านของตนเอง และที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ส่วนที่ไม่เคยอ่านสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับสหกรร มีสาเหตุเนื่องมาจากไม่ได้รับแจก ไม่มีเวลาอ่าน อ่านหนังสือไม่ออก สายตาไม่ดี และไม่สนใจจะอ่าน ซึ่งสื่อสิ่งพิมพ์นั้นมิได้ว่าเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่จะเป็นปัจจัยช่วยเสริมปัจจัยสื่อบุคคล เพื่อให้การตัดสินใจของประชากรเป้าหมายให้ร่วมกันจัดตั้งสหกรรเป็นไปไ้รวดเร็วยิ่งขึ้น

1.7 ปัจจัยผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลปรากฏว่าสมาชิกสหกรรเกือบทุกคนพอใจในผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับทั้งในเรื่องของเงินปันผลที่คาดว่าจะได้รับ ตลอดจนความสะดวกในการซื้อขายไม่ต้องเดินทางไปซื้อขายไกล ๆ ซื้อยาได้ราคาถูกกว่าซื้อตามร้านทั่วไป และวางใจได้ว่าซื้อยาถูกต้อง ซึ่งผลการวิจัยนี้ตรงกันกับการศึกษาและประเมินผล "ระบบสหกรรการแพทย์" ของ ประไพศรี ชอนกลิ่น ปรีชา คีสวัสดิ์ และเพ็ญศรี พิชัยสนธิ ซึ่งเป็นโครงการทดลอง

ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้สรุปทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อระบบสหกรณ์การแพทย์ ไว้ว่า สมาชิกมีความพึงพอใจที่มีร้านขายยาประจำหมู่บ้าน เพราะเป็นประโยชน์แก่คนในหมู่บ้าน เช่น สะดวกในการซื้อยา สามารถซื้อยาได้ตลอดเวลา ไม่ต้องไปซื้อยาไกล ไม่เสียเงินค่ารถ ได้ยาที่ราคาถูกโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง¹

1.8 ความสัมพันธ์ในการโน้มน้าวใจ

ผลการวิจัยปรากฏว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาสามารถก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในการโน้มน้าวใจได้ โดยพิจารณาจากระยะเวลาในการตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกของประชากรเป้าหมาย ผลปรากฏว่าสมาชิกเกือบทุกคนตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกในระยะแรกเริ่มก่อตั้งถึงร้อยละ 93.2 แสดงว่าสมาชิกส่วนมากหรือเกือบทั้งหมดเห็นด้วยกับการจัดตั้งสหกรยาในหมู่บ้าน และมีการยอมรับได้เร็ว นอกจากนั้นความสัมพันธ์ในการโน้มน้าวใจยังสามารถพิจารณาได้จากการศึกษาที่สมาชิกมีส่วนร่วมในงานของสหกรยา ซึ่งตามปกติหลังจากได้มีการจัดตั้งสหกรยาบ้านเก่าแล้ว จะมีการประชุมสมาชิก ๆ ๑ ครั้ง ต่อเดือน ผลปรากฏว่าสมาชิกสหกรยาบ้านเก่าส่วนมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรยา กล่าวคือ มีสมาชิกจำนวนเกินกว่าครึ่งที่เข้าร่วมประชุมเป็นประจำทุกเดือน และประมาณครึ่งหนึ่งเคยให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม เพื่อปรับปรุงสหกรยาบ้านเก่า สำหรับผู้ที่ไม่เคยเข้าประชุมมีสาเหตุเนื่องมาจากไม่มีเวลา สุขภาพไม่ดี ใหญ่อ่อนซึ่งอาจเป็นญาติหรือเพื่อนบ้านเข้าประชุมแทน และไม่อยู่ขณะมีการประชุม นอกจากนี้สมาชิกบางส่วนยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นกรรมการสหกรยา โดยผู้ที่ไม่ได้เป็นกรรมการประมาณสามในสี่เข้าร่วมลงคะแนนเลือกคณะกรรมการ และหลังจากเขาเป็นสมาชิกสหกรยาแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่มักจะพูดคุยเรื่องสหกรยาแก่ผู้ที่ยังไม่เป็นสมาชิกบ่อยครั้ง โดยพูดคุยกับเพื่อนบ้านมากที่สุด ส่วนเรื่องที่เคยพูดคุยเรื่องสำคัญมากน้อยใดครั้งนั้นคือ

¹ ประไพศรี ชอนกลิ่น, ปรีชา คีสวัสดิ์ และเพ็ญศรี พิชัยสนธิ, "หมู่บ้านสหกรณ์การแพทย์ โครงการทดลองจังหวัดแม่ฮ่องสอน" พิมพ์เพิ่มจาก แพทยสภาสาร ปีที่ 9, ฉบับที่ 7, กรกฎาคม 2523, หน้า 479 - 492.

ชักชวนให้เป็นสมาชิก ความสะดวกในการซื้อขาย ราคาถูกกว่าท้องตลาด ความปลอดภัย สามารถซื้อขายได้ถูกต้อง และอื่น ๆ

ดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าประชากรเป้าหมายส่วนมากตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ได้ค่อนข้างเร็ว และทางก็ยังมีส่วนร่วมในงานของสหกรณ์ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นมีส่วนทำให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจประชากรเป้าหมายในการจัดตั้งสหกรณ์

2. สรุปผลการวิเคราะห์ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์บ้านเก่า

สมาชิกสหกรณ์ทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนมากลงความเห็นว่า ผู้สื่อข่าวสารานุกรม (นสส.) เป็นผู้นำข่าวเรื่องการจัดตั้งสหกรณ์มาเสนอให้ทราบเป็นคนแรก สมาชิกเพศชายส่วนมากกล่าวว่า คือเจ้าหน้าที่สารานุกรมเป็นผู้ที่สามารถอธิบายเรื่องสหกรณ์ให้เข้าใจได้ดีที่สุด แต่สมาชิกเพศหญิงส่วนมากเห็นว่า ผู้สื่อข่าวสารานุกรม (นสส.) เป็นผู้อธิบายเรื่องนี้ได้ดีกว่า

สมาชิกส่วนมากต่างลงความเห็นว่า ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ รองลงมาตามลำดับคือ แรงกระตุ้นจากผู้นำท้องถิ่น ลักษณะที่นำเชือถือของเจ้าหน้าที่สารานุกรม แรงกระตุ้นจากเพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัว ความบ่อยครั้งในการพบเจ้าหน้าที่สารานุกรม ประโยชน์ของส่วนรวม และการประชุมกลุ่ม

นอกจากนี้ สมาชิกสหกรณ์ส่วนมากเห็นว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้สามารถตั้งสหกรณ์บ้านเก่าได้สำเร็จ เนื่องมาจากความร่วมมือของชาวบ้าน ความพยายามและแรงกระตุ้นจากเจ้าหน้าที่สารานุกรม การประสานงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ตลอดจนความพยายามและแรงกระตุ้นของผู้นำท้องถิ่น

3. สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจ

ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความพยายามของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความพยายามของผู้นำท้องถิ่น เพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัว การประชุมกลุ่ม สื่อสิ่งพิมพ์ และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ กับความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ตั้งไว้

4. สรุปผลการวิเคราะห์ความสำคัญของปัจจัยแต่ละตัวที่รวมอธิบายความแตกต่างของความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจ

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ศึกษาในครั้งนี้สามารถรวมอธิบายความแตกต่างของความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจสมาชิกให้รวมกันจัดตั้งสหกรรยาไครอยละ 68.11 โดยมีปัจจัยการประชุมกลุ่มเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุด โดยมีค่าร้อยละ 52.53 ซึ่งตรงตามที่ Hovland and others ได้ทำการศึกษาไว้ว่า อิทธิพลของการรวมกลุ่มของสมาชิกเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมทัศนคติและพฤติกรรมขึ้น¹ และเป็นการสนับสนุนผลงานวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มของ Newcomb and Homans ซึ่งสรุปได้ว่า เมื่อปัจเจกบุคคลมีการรวมกลุ่มกัน ความสัมฤทธิ์ผลในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติย่อมเป็นไปได้ง่ายและรวดเร็วกว่าการที่บุคคลนั้นต้องตัดสินใจเพียงคนเดียว² ปัจจัยที่สำคัญรองลงมาตามลำดับในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์

¹ Carl I. Hovland, Irving L. Janis, and Harold H. Kelley, Communication and Persuasion, p.134.

² Erwin P. Bettinghaus, Persuasive Communication, p.90

ความน่าเชื่อถือของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ความพยายามของผู้นำท้องถิ่น เพื่อนบ้านและสมาชิกในครอบครัว ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และความพยายามของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่ตั้งไว้ และตรงกับผลงานวิจัยของสำนักงานวิจัยการศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยยูทาห์ที่ว่า การใช้สื่อหลายประเภทในการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจจะช่วยให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจมากยิ่งขึ้น¹

ขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตระหนักถึงความบกพร่องบางประการของข้อมูลที่ไม่สามารถเก็บรวบรวมได้ทั้งหมด ด้วยเหตุนี้จึงได้ตั้งขอเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นประโยชน์แก่การวิจัยในอนาคต ดังนี้คือ

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้จะเห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และผู้สื่อข่าวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ผสส.) มีบทบาทสำคัญมากในการโน้มน้าวใจสมาชิกให้รวมกันจัดตั้งสหกรยาบานเกา บทบาทของพระและครูมีน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่บทบาทของพระและครูในการเป็นผู้นำท้องถิ่นอาจมีความเป็นไปได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ฉะนั้นกระทรวงสาธารณสุขควรหาวิธีการในการขอความร่วมมือจากพระและครูให้มากยิ่งขึ้น

2. การวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยที่ทำให้การจัดตั้งสหกรยาประสบความสำเร็จ ดังนั้นการดำเนินงานของสหกรยาในอนาคตจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

3. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยก่อนมีการจัดตั้งสหกรยา ฉะนั้นควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่เกิดขึ้นหลังจากมีการจัดตั้งสหกรยาบานเกาแล้ว และคนหาวิธีการในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่นตรงตามเป้าหมายที่วางไว้ทุกประการ

¹ Erwin P. Bettinghaus, Ibid, pp. 170 - 171.

4. หลังจากการวิจัยครั้งนี้แล้ว ควรมีการศึกษาผู้ที่ยังไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์บ้านเก่า เพื่อหาสาเหตุหรืออุปสรรคที่ทำให้ไม่เข้าเป็นสมาชิก

5. ในอนาคตควรมีการวิจัยโดยให้สมาชิกสหกรณ์แห่งอื่นเป็นประชากรเป้าหมาย เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาข้อสรุปที่มีความน่าเชื่อถือ และมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย